

MĀSA LIETUVA

NR. 39

MŪSU KAINOS

atatinka mūsų

PAGAMINTU

BATU tikrai

vertei

Neleiskite savęs apgauti išviršine išvaizda.
Mūsų įmonė žinoma visame krašte, visados
pateikia vertingus gaminius.

Aukšta kokybė
Didelis patvarumas
Gera išvaizda

CALÇADO JONAS

JONAS VIGELIS

FAB. RUA S. CAETANO, 862 - 809 - TEL. 9-4682

LOJA: AV. ZELINA, 73

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIEINAMOS KAINOS

AV. DUQUE DE CAXIAS, 237 - SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Revista Litwana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:

RUA VENDA NOVA, 116 - VILA ZELINA
SÃO PAULO

KORESPONDENCIJAI:

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

KAINA: BRAZILIOJE: METAMS CR. \$ 75,00

PUSEI METU CR. \$ 38,00

KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5

ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

Ž I N O M A

Siuvėja VERONIKA BACEVIČIENĖ,
iš MOOCOS, RUA da MOOCA 3206
nr., persikėlė į Av. ZELINĄ 60 nr.
(prie Rei do Prego).

Praneša savo klientams.

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĀOS CARRIERI

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal, 3967
SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1949 (II m.)

São Paulo (Brasil) Birzelio 25 d. (Junho)

Nr. 13 (39)

J. ANTANAITIS

MES TROPIKUOSE

Kai gyvendami Tėvynėje akimis išlydėdavom gerves, skrendančias į pietų šalis, ir klausdavom motušę, — kur tie paukščiai skrenda — girdėdavom atsakymą:

-- Į dausas, vaikelį, ... į dausas, kur nėra žiemos, kur saulė šiltesnė ir amžina vasara nesibaigia.

Vaiko galvelėje tos dausos, saulėti ir nuolat žali miškai, žydėjo lyg rojus pasaka, ir užvydėdamas paukščiui sparnų, nevienas jaunis svajavo apie tolimus kraštus.

Prabėgo daug metų, ir susiklostė gyvenimo lapai, kad daugelis mūsų taip pat išskridome iš gimtinės. Toliau nukakome už kregždes ir gerves. Ir vėl pavydime sparnuotiems emigrantams, kad jie kas metai gali sugrįžti. Tik čia sužinojome, jog ilgesys rūseną krūtinėje, ir juo toliau nuo gimtinės, tuo jis gajesnis. Tai jis, tas ilgesys, parveda blezdingą po gimtuoju šelmeniu; tai jis, tas ilgesys vis kreipia Tėvynėn visų mūsų mintis.

Susimetam kur į būrį, išlenkiam ant širdgelės taurelę ir ir uždainuojame:

«Grižo, grižo paukščiai iš šiltų kraštų,
Man širdelė jaučia, kad negrįši tu...»

Tarp palmių ir eukaliptų, pinių pavėsy, statome naujus namus ir kuriame savo gyvenimo židinį. Tarpe tų nuosavų sienų saugome tą savo Tėvynę, kurią atsiminimuose atvežėme čion.

Ne mes vieni taip darome. Anglas, vokiečių, japonas, vykdamas į tolimiausius kraštus, vežasi su savimi ir savo Tėvynę. Tai reiškia, jog jis savo namų sienose gyvena taip, kaip jis jau buvo išmokęs gyventi savo gimtinėje.

Tautos, kurios tos savybės neturi, yra pavargėliai, kurie viską nusižiūri ir skoliasi iš kitų. Tie nekuria savo kultūros ir neformuoja gyvenimo iš savo širdies, iš savo sielos galių, bet apsikrauna visa kuo kitų pagamintu. Jų gyvenimas eina lyg senos geležies sandėly ar automobilių kapuos, kur viskas tiek teverta, kiek sveria.

Mūsų lietuvių, didelei laimei, mes išvykome į pasaulį kaip subrendę žmonės, su brangiu kultūrinio kraičiu. Mes jau žinojome, kaip žmogui dera gyventi ir kas jo vardui nepritinka. Mes taip pat visi gerai suprantame gero vardo vertę ir mokame jį branginti. Tas labai palengvina šeimoms savo vaikų auklėjimo reikaluose.

Gerosios mūsų tautos savybės buvo pastebėtos ir vietinės visuomenės. Dėl to lietuviams buvo lengviau padaryti įsikūrimo pažangą tropikuose.

Žinoma, jog italų, lenkų ir ukrainiečių ateiviai, jau kelinta karta, vis dar kauptuku tebedirba fazendose, ir nesugeba šiame krašte įsiterpti į pažangesnį ir sudėtingesnį miestų gyvenimą. Lietuviai gi, jau iš pirmosios ateivių kartos, daugumoje buvę žemdirbiai, beveik visi persivertė į miestelėnis, išmoko amatų, pradėjo verslus ir kai kurie spėjo tapti žymiais pramoninkais. Jų vaikai eina mokslus ir daugelis jų taps jau šviėsuomene.

Lietuvių pasistatyti namai ir jų valdoma žemė, jei būtų vienoje vietoje, sudarytų São Paulyje atskirą lietuvių miestą. Tokiu beveik galima laikyti Vila Zelina, kur stovi lietuvių nuosava bažnyčia, 2 mokyklos, vienuolynas, daug lietuviškų krautuvių ir 2 lietuviškos spaustuves.

Čia ir giesmė lietuviška aidi bažnyčioje ir koncertuose skambi daina sužavi sielą, o vakarais girdėti sutartinė, deja, dažniausia prikimus, kaip visada būna po septinto stikliuko...

Tie dideli pasikeitimai negalėjo įvykti lengvai. Buvo sunku. Daug kas tuos sunkumus dar šiandieną gyvai ir su karteliu prisimena.

Bet svarbu tas, kad tauta išėivijoje mokėjo pasirinkti tikrą, nors ir sunkesnįjį kelią ir šien dien jau stovi kaip laimėtoja, įsikūrusi jai nepažįstamos sąlygose. Daugumoje esame naujakučiai dideliame pažangaus krašto centre -- São Paulyje -- didžiausiam pramonės mieste pietų pusrutulyje. Apie tai pagalvojus pasišauna toks malonus sugretinimas: -- Tuo pačiu laiku (per

20 metų) kai broliai artojai Tėvynėje atkūrė savo modernią valstybę — artojai išeiviai tropikuose pastatė naujus miestus.

Ar bereikia geresnio liūdiimo apie lietuvių kūrybingumą, ištvermę ir darbštumą?

Tokios mintys duoda vilties tikėti, kad lietuviai tropikuose nėra skeveldra pasmerkta ištirpimui, o yra dar palaidas cementas, kuris sujungs į vieningą šeimą visus tautiečius ir užims svarbią vietą šitoje naujoje šalyje bei jos gyvenime, pagal savo kultūrinį pakilimą, apsišvietimą, jaunosios kartos išsimokslinimą, ir vieningumo suklestėjimą savo tarpe.

Atidare pravedinti savo dvasinio kraičio skrynias, išsiimkime ir pasistatykime prieš save kartas nuo karto ir teisybės veidrodį. Jis parodys mums mūsų simpatišką veidą, bet nepaslėps ir mūsų būdo ydų. Tarp jų yra keletas labai jau taisytinų.

Per dažnai žybtelia mūsų akyse pavydas savam. Tai labai bloga ugnelė, ir ji ypač mėgsta degti šiaudinėje dūšioje. Ji apdegina ir kitus, bet visai susvilina patį šiaudadūšį.

Tik įsivaizduokime priešingai — kiek malonumo suteikiame artimui ir paskatinimo sau, pasidžiaugę savojo tautiečio laimėjimais. Jis mielai pasidalins savo patirtimi su jumis ir abu pasikeisite veltui žiniomis, kaip laimėti pasisekimus. Tegul lietuviai dažniau laimi galimybių kovas!

Mes tropikų lietuviai esame lyg izoliuoti nuo neišvengiamų šiaurinio žemės pusrutulio karų ir jų nešamų katastrofų. Net gamta čia mažiau spaudžia — kailinių nereikia, krosnių nekūrename, speigai nekankina.

Ta aplinkybė įgalina mus labiau susitelkti prie savo reikalų. Mūsų gyvenimo kova, trūsas ir pastangos yra vaisingesnės ir našesnės. Todėl mes taip greitai atsistojome prie angos į kultūringos ir savitos bendruomenės ateitį. Einame tikru keliu ir belieka apsižiūrėti, kas tokiam žygiui tinka ir kas kenkia.

Daugiausia kenkia ir kenks nesusiklausymas, nepasitikėjimas ir apkalbos. Visi esame pakankamai sumanūs ir patys iki šiol surasdavome savo kelius, kaip gyventi ir tvarkytis. Lietuvis jautrus ir išsižeidžia, kai girdi apkalbant ir niekinant jo darbus ir pastangas. Bet deja, mes vis dar per dažnai patauškiame apie mieląjį kaimyną . . . o šią programą reikėtų sumažinti.

Turime svarbesnių reikalų pakalbėti.

Iš skurdo jau išbridome. Laikas pasitarti apie savo bendruomenės suklestėjimą. Neturime tam judėjimui savo avilio, kuris galėtų duopastogę gausiam mūsų spiečiui. Kolonijai nepaprastai stinga savo Kultūros Rūmų, Zelinoje.

Žmonėms nėra kur susirinkti, susiburti. Tokių sambūrių bei pobūvių neturint, mūsų jaunimas negali pažinti savo tėvų tautos. Kaip bičių spiečius be naujo avilio pakrinka, taip ir mes prarasime save, vaikams nutolus nuo tėvų.

Kas tuos R ū m u s statys? Jei mes pastatėme naują miestą, kur prieš dvylika metų buvo džunglės ir gyvatynas -- ką mums reiškia pastatyti savi Rūmai? Žinoma, mes juos patys pasistatysime ir turėsime. Teks pasišvesti, susiklaudyti ir pasitikėti.

Praėjusis karas ir jo suvaržymai panaikino kaikurias laisves. Ant gero, nušlavė ir tą laisvės išniekinimą -- laikraštines ir partines rietenas iš mūsų tarpo. Skaudi dalia ir nelaimė Tė-

vynėje, pasiekė ir čia lietuvių ausį. Brolių skundo ir kančios šauksmo nepajėgė nustelbti vieno ar kito išgamos kukavimas ir teisybės iškraipymai. Gaili tiesa šiandien palietė mūsų sopulingąją širdį, ir tautos duobkasių melus Brazilijos lietuvis atskiria taip gerai, kaip atskiriama lakštingalos giesmė radastų krūme, nuo padaužos katinio «kar-niau». tūpinčio ant kacapo tvoros.

São Paulo susipratę lietuviai moka pasišvesti tautos reikalams. Tautinis susipratimas atbunda ir auga.

Tokiu pasišventimu laikytinas ir spaustuvės «Lituania» įsteigimas, kada karo suvaržymus nuėmus teko atgaivinti lietuviškoji spauda. Lyg tas Feniksas, kuris graikų legendoje gimsta iš ugnies liepsnų grynas ir spindintis, čia gimė «MŪSŲ LIETUVA» ir šildo jus, puošni ir rūpestinga, lietuvišku žodžiu, lietuviška širdim. Visas mūsų gyvenimas su ja įgijo daugiau prasmės. Ji netik papuošia jūsų stalą, — ji dokumentuoja mūsų gyvenimo įvykius, ir išreiškia mūsų gyvybingumo pulsą. Tai, tartum, laiškas, kurį Laikas rašo kas dvi savaiti mūsų lietuviškajai šeimai.

Šiais metais birželio mėn. 25 dieną, São Paulo lietuvių visuomenė, jau antrą syk po «MŪSŲ LIETUVOS» pasirodymo, pakilusiu ūpu renkasi į savo laikraščio spaudos balių. Ir tai nėra paprastas apsilankymas; tai ne šiaip sau klumpių sunešimas ar alutis.

Tai yra, nelyginant, Joninių laužas, kurį suruošdavome senojoje Tėvynėje. São Paulo lietuviai švenčia savo Jonines, susispietę apie savo dvasios reikalų švyturį, apie savo laikraštį, suprasdami, jog jo šviesos kibirkštys šiandieną mums svarbesnės už eglių laužo žiežirbas.

Ta proga, giliu atsidėjimu paruošti aktorai vaidina mūsų pirmąjį scenos veikala, Keturakio «Amerika Pirtyje». Čia stinga vietos nupasakoti visą tą darbą ir trūsą, kuris susruva tiek laikraščio paruošai, tiek vaidinimų ir pobūvio organizavimui. Mūsų dailininkai parodė savo teptukais stebuklus dar vakar tuščioje vietoje. Ir visa tai nemokamai, veltui, iš pasiaukojimo ir meilės lietuviškajai visuomenei. Toji visuomenė gausiu atsilankymu atsilygino už jaukias valandas, su savais ir tarp savųjų.

Taip teka São Paulo lietuvių gyvenimas. Karšta mūsų saulė, sraunios mūsų dienos, darbingos valandos ir gyva širdis. Nenykstame, stiprėjame, gyvename. Ir liekame sveiki . . . iki kito karto!

Rūpintojėlis

PUTINAS

Dievuli mano, kas per šviesios naktys.
Ir kas plačių padangių per aukštumas.
O žvaigždės, žvaigždės, didelės ir mažos
Taip spindi, net graudu, Dievuli mano.

Išeisiu, sau tariau, ant lygaus kelio:
Ant lygaus kelio tai valia valužė,
Ant lygaus kelio šviesiąją naktužę
Tai tik jaunam plačias dūmas dūmoti.

Bet kam gi tu, budrus Dievuli mano,
Prie lygaus kelio rūpestėliu rymai.
Prie lygaus kelio, kur vargų vargeliai
Vieni per dienas dūsaudami vaikšto.

Dievuli mano, argi mūsų godos
Tave prie kelio iš dangaus atprašė,
Ar gal tos šviesios rudeno naktužės
Tave iš mūsų žemės išsapnavo.

Priimk mane, brangus Rūpintojėli,
Prie lygaus kelio šianakt padūmoti.
O kad aukštam danguj tos šviesios žvaigž-
[dės
Taip spindi, net graudu, Dievuli mano.

Amžina Atilsis

PUTINAS

Nuliūdo kapais apsiklojus Tėvynė,
Ir motinos išverkė šviesias akis,
Bet sūnūs, kuriuos karo šmėkla nuskynė,
Deja, iš šaltųjų kapų neatgis.

Dėl žuvusių brolių skausminga malda
Teprakalba mūsų širdis suspausta —
Suteik nekaltai nužudytiems, o Viešpatie,
Amžina atilsį.

Ir mus ištremtuosius, globok, Visagali;
Ir čia žudo vargas tėvynės vaikus;
Plačiai išblaškyti po svetimą šalį
Išdygo ne vienas jau kapas brangus.

Dėl žuvusių brolių skausmuos ir varguos
Malda vien tik kenčiančias sielas paguos, -
Suteik čionai žuvusiems broliams, o Vieš-
[patie,

Amžina atilsį.

Sugrišime, broliai, atgal į tėvynę —
Į juodus dirvonus, duobėtus laukus,
Ir ten pamatysime vėl nusiminę
Naujai mylimųjų supiltus kapus.

Ir tuomet paskendę naujos sopuliuos
Vėl malda sukruvintos širdys dejuos:
Suteik numylėtoms sieloms, o Viešpatie!
Amžina atilsį.

Gimtajame sodžiui

M. VINKŠNAITIENĖ

Toli jau paliko dienos tos iš šilko,
Vėtrų ištaršyti jaunystės sapnai. . .
Vien klajūnės mintys dažnai susirinę
Į gimtąjį sodžių sugrižta slaptai.

Nežymėjo dienas tenai rūpestis pilkas —
Tiktai baltos svajos tyliais vakarais.
Jaunoj širdy laimė dažnai nesutilpo! —
Vijos daina dainą žaliais pabaliais.

Kaišytiniais raštais žydėjo seklyčios,
Kieme glaudėsi liepa prie klevo.—
O sesutės audė margus aštuonyčius
Ir į baltus stuomenis jaunystę savo.

Pavasariais tulpės palangėm šypsojos,
Jaunos pinavijos rauda rubinais.
Laukuos vyturėlis linksmino artojus,—
Purion dirvon krito prakaitas lašais.

Rytmečiais beržyne gegutė kvatojo,
Kad sesuo užmiršo supinti kasas!
Vakarais lakštute nurimusiam gojui
Išsmuikavo dainas ir giesmes visas.

Toli jau paliko dienos tos iš šilko,
Vėtrų ištaršyti jaunystės sapnai. . .
O šiandieną mintys, tėviškėn nuplaukę,
Grižta tokios sunkios -- taip niūru tenai. --

Neaudžia sesutės margų aštuonyčių --
Į pakulus verpia šiurkščią savo dalį. . .
Darželiuos našlaitės tik pro skausmą šypsos,
Rauda gegutė gedėdama brolelių. -- -- --

Susimąstęs sodžiun pavasaris eina,
Mato -- varva beržui iš širdies sula. . .
Alpsta vyturėlis vienišas dirvone:
Su artoju giesmę giedot nevalia! -- -- --

Pakentėki

Jonas Kuosa Aleksandriškis

Pakentėki, brangi nelaiminga tėvyne,
Tau padėsim šį purvą nelaisvę išbrįst.
Patikėk, patekės tavo laisvės aušrinė
Ir nuo rankų verguvės grandinės nukris.

Tu į ateitį eisi, kaip nėjai nė senovėj,
Ir laisva, kaip dar niekad nebuvus laisva.
Mes gyvensim laisvi tavo garbei ir šlovei,
O tėvyne graži, o brangi Lietuva.

NUSIKALTĖLIŠ

Kaltinamųjų suole sėdėjo 50-60 metų vyras. Jo tvirti pečiai ir stambus, ant susikūprinusių pečių tvirtai atremtas, apžėlęs sprandas atrodė paruoštas sunkiai naštai. Sėdėdamas šonu į teismą, jis, rodos, snaudė ar piktai mąstė, po dideliais antakiais paslėptomis akimis retai mirkčiodamas.

Atsakinėjo dusliu, giliu balsu, bet lėti žodžiai sklido iš gilumos krūtinės geru paprastumu.

Salės publika ir teisėjai nutilo, nes kaltinamasis atsakinėjo tyliai.

— Šitoj pačioj salėj jūs teisiamas jau trečia kartą? — apklausinėjo ir lyg smerkė vienas iš trijų teisėjų.

Kaltinamasis pakėičė garbanotais, žilais plaukais apsunkintą galvą ir, lyg patikrindamas, akimis perbėgo iki pusės salės.

— Trečia.

— Už ką jus baustas pirmą kartą?

— Už bulkutes.

— Antrą kartą?

— Už bulkutes.

— Dabar? — įbedė akis teisėjas į stambų kaltinamojo veidą.

— Už kepyklą, — kažin kās prasitarė publikoj.

Salė sukliko juoku.

— Prašau laikytis tvarkos! — subarė teismo pirmininkas.

— Dabar už ką? — pakartojo jau piktai klausinėjas teisėjas.

— Argi jūs nežinot? — apgailestaujančiai atsakė kaltinamasis.

— Bet aš jus klausiu! — reikalavo prisipyres.

— Už bulkutes, — trumpai atsakė, kaip visiems žinomą reikalą.

— Kiek buvote baustas už pirmąją vagystę?

— Pusanthro mėnesio.

— Už antrą?

— Devynis mėnesius.

Klausinėjantis teisėjas pažvelgė į du savo kolegās ir pamokančiu balsu pareiškė:

— Aš manau, kad ir jūs suprantate, ką reiškia recidivistiniai palinkimai.

Teisiamasis pažiūrėjo į teisėjus, tarsi prašydamas kalbėti suprantamiau.

— Pasikartojantys nusikaltimai rodo, kad jūs esat nepataisomas nusikaltėlis, — paaikškino pats teismo pirmininkas.

Pirmiau klausinėjęs teisėjas pavartė bylos lapus, kažin ką pasižymėjęs lapo kamputyje, paklausė:

— Kodėl jūs savinotės svetimas bulkutes?

— Aš neuždirbu sau pietums.

— Kaip tai?

Į šį klausimą kaltinamasis nieko neatsakė. Teisėjas toliau tardė:

— Man žinoma, kad toj pačioj Virvių gatvėj yra duonos kepykla, kodėl jūs iš ten nepasivainot juodos duonos?

— Kepyklos savininkas "biednas" žmogus.

— Iš kur jūs žinot, kad cukrainės "Nijolė" savininkė ponja Cigler, yra turtinga moteris?

— Aš, teisybę sakant, tikrai nežinau, bet taip manau.

Teisėjas truputį kėlė balsą: jis, matyt, gėrėjosi savo sumanumu tardyti nusikaltėlį.

— Manydamas, kad ponja Cigler yra turtinga, jau trečią kartą pavagiat bulkučių? Kur jūs radote tokį įstatymą, kuris leistų iš turtingo...

— Moralinę nusikaltimo pusę palikite, prašau liesti tik esminius faktus, — pastebėjo pirmininkas, vidutinio amžiaus, dirbtinai rimtas, ilgo veido brunetas.

— Ar jums būtinais reikia bulkučių, ar jūs manote, kad iš ponios Cigler, kaip turtingos moters, galima vogti bulkutes? — klausinėjo toliau teisėjas.

— Viena bulkutė — vieni pietūs, — labai paprastai paaikškino kaltinamasis.

— Kiek jūs turite šeimos?

— Šeši vaikai, žmona ir "švogerka", taip sakyti, žmonos sesuo. Devyniese.

— Pirmą kartą jūs pasisavinote devynias bulkutes?

— Taip, lygiai devynias.

— Antrą kartą tik keturias?

— Daugiau nebebuvo.

— Jeigu būtumėt radę daugiau, būtumėt pasisavinę ir daugiau?

— Apie tai nepagalvojau.

— Aš jus nesupranta: juk keturių bulkučių devyniems žmonėms aiškiai permaža? — lyg apgailestavo teisėjas.

— Kad ne tai buvo galvoje.

— Tai ką gi jūs turėtote galvoje, kai pasutinį kartą paėmėt vienuolika bulkučių?

— Pasiėmiau vienuolika, nes tiek radau lentynoj.

— Jeigu būtumėt radę šimtą bulkučių, tai visas būtumėt paėmę?

— Ne, tik tam kartui.

— Kaip tai "tik tam kartui"?

Kaltinamasis patylėjęs mostelėjo didele sunkia ranka, sakytum, nusivylęs nenaudinga kalba.

— Kad visai ne tai, ponas teisėjau.

— Ką gi jūs norite pasakyti, prašau kalbėti, — įsikišo pirmininkas, kuris plonais, ilgais pirštais vartalojo rudą pieštuką ir aiškiai piktinosi per ilgai trunkančiu apklausinėjimu.

Kaltinamasis pasiraivė savo sunkiais pečiais, kaip norėdamas gerklės kliuvinį išstumti, ir pasiryžo šnekėti:

— Tai, mat, bulkutės, bet ir ponios Cigler šuva. Ji dažnai miltų kambarin įneša kelias bulkas, ima ir merkia į šiltą pieną. Kai ataušta tos bulkutės ir tas pienas, tai ji šunį peni. Tegu ir taip, jos šuva, jos bulkutės, bet kai valgymas pagal korteles, kai iš fabriko negali atitraukti... — Patylėjęs, atsidusęs: — Ponja Cigler išlaiko balta duona šunį, o mano šeima ir...

— Tai visai ne prie bylos, — žiūrėdamas į ant stalo gulinčius popierius, piktai pastebėjo

pirmininkas.

Po kelių nereikšmingų klausimų kalbėjo teismo skirtas kaltinamojo gynėjas. Jis aiškiai pastebėjęs kaltinamojo palinkimą vagystėn, bet prašė turėti galvoje nevisai pakankamą maitinimąsi, kaltinamojo didelę šeimą, ypač jojo nuopelnus karo pramonei, nes jis, kaip kvalifikuotas meisteris, dirba labai naudingą darbą.

— Ar tamsta pasižadi daugiau nebevogti? — paklausė teismo pirmininkas.

Kaltinamasis nieko neatsakė. Tada pirmininkas pareiškė:

— Ko jūs prašote savo paskutiniuju prašymu?

Užstojo tylą. Galvos nepakeldamas, kaltinamasis atsakė:

— Duonos.

Teismas išėjo pasitarti.

Teismo sekretorius padėjo ant stalo, priešais pirmininką laišką. Tai buvo partijos prašymas išteisinti kvalifikuotą meistrį Leoną Budriką, nes auto remonto dirbtuvėje vokiečiai specialistai mobilizuoti, o karo gamybos mašinos labai dažnai genda.

Pats teismo pirmininkas dažnai gaudavo iš ponios Cigler bulkučių ir tortų; jis buvo ponios prašytas bent porai metų iškūsti į kalėjimą antrojo pusėj gatvės gyvenantį bulkučių vagį, bet partijos valia — aukščiausia valia.

Kai buvo parašytas sprendimas — sąlyginai nubausti 18 mėnesių, jeigu trijų metų laikotarpyje nenusikals — kaltinamąjį apklausinęs teisėjas buvo patenkintas apdairiu sprendimu, nes esą atsižvelgta, kad tai šešių vaikų maitintojas.

Perskaičius teismo sprendimą, salės publikoje nušiuveno lyg lengvas vėjelis — pasitenkinimo šnabždesys, tik kaltinamasis sėdėjo susikūprinęs, sakytum, visai negirdėjęs.

Teisėjas jau rengėsi išeiti, kai jis prabilo:

— Aš noriu pasakyti. . . Noriu pasakyti, kad už save neatsakan! Per septynias kalėjimo dienas aš visai apsigalvojau. . . Mano Antukas turi rachitą, Valerija kosti ir krauju spiaudo. . . Motina, kad įmanytų, krėtis mestų šešių būrin. . . Ir jie mane išlaiko. Iš savo uždarblio neįstengiu pietų. Kai žūsta vaikai, tai žūsta ir gyvenimas! . . . Aš prašau uždaryti į kalėjimą. . . į kalėjimą tol, kol. . . kol nebus viso! . . . — platų pusratį mostelėjo ranka. — Taipogi turiu teisybę pasakyti, kad vieną kartą pasiėmiau septynias bulkutes, — ir pridūrė tylesniu balsu: — Dvi buvo supeliję. . .

Teisėjai kiek sumišo, atrodė, kad pirmininko veidas dar pailgėjo, bet tai truko akimirka. Visi trys teisėjai samokslininkų rūpestingumu persimetė žvilgsniais ir greit paslėpė kilusį nustebimą.

Jau išėjęs iš užstalės, pirmininkas paskelbė:

— Posėdis baigtas.

Tą dieną buvo paskutinė byla. Po valandėlės, prie nusikaltėlio priėjęs, lyg bijodamas orios salės rimtį suardyti, salės sargas pasilenkė prie plaukais užužėlusios ausies:

— Dabartėlis salė užsidaro.

Nusikaltėlis atsistojo, pasilenkęs susirado sunkią kailinę kepurę ir pasakė:

— Iki pasimatymo.

— Čionai niekam nesakom iki pasimatymo, — maloniai perspėjo smulkaus veido baltaplaukis senukas.

Tarp durų kaltinamasis sustojo ir, nežiūrėdamas į skaidriai drėgnas mėlynas senuko akis, tarė:

— Gal ir pats suprasi. Turiu eiti į darbą tris kilometrus. Pietus man turi įdėti, pavakarius irgi. O iš ko įdėti? Žmona skalbia, vyresnioji mezga, lopo kitiems — jos uždirba, o aš suvalgau. Supranti. Už savo algą mėnesinę aš pirkti galiu, ką aš galiu — pusę kilo lašinių arba 6-7 kilus duonos. Kalėjime viską apsvarsčiau. Aš dirbu valdžiai, o mane išlaiko vaikai maži, žmona.

Sargas pečiais truktelėja, kažin ką norėjo pasakyti; bet kaltinamasis buvo susirūpinęs savaimi. Koridoriuje, kaip ūmai mintį sugavęs, atsigrižo:

— Tai čia nesakoma iki pasimatymo?

— Čia neverta dažnai matytis.

— Tai i k i p a s i m a t y m o, — aiškiai ir tvirtai ištaręs, pakėlė prakaitu sunkią kepurę.

"MŪSU LIETUVOS"

Spaudos Balius

Įvyks birželio mėn. 25 d. 20 val. Mokoje, Lietuvių mokyklos salėje, Rua Lituania 67.

Bus suvaidinta 3 veikslių istorinis veikalas

Amerika Pirtyje

Veikalą režisuoja p. A. Žibas.

Po vaidinimų bus galima pasižokti ir atsigaivinti "Mūsų Lietuvos" bufete.

Laiku apsirūpinkite pakvietimais, kuriuos galima gauti "Mūsų Lietuvos" redakcijoj ir pas platintojus.

Tautietai, pats dalyvauk ir kitus paragink atsilankyti.

Kataliku Bažnyčios Padėtis Pavergtoje Lietuvoje

Rašo Henrikas VALAVIČIUS

Kai rusai pirmą kartą okupavo Lietuvą 1940 m. birželio mėn., Lietuvos Katalikų Bažnyčia susidarė iš Vilniaus arkidiecezijos su arkivyskupu R. Jalbrzykowskiu ir M. Reiniu, Kauno metropolinės arkidiecezijos su arkivyskupu J. Skvirecku ir pagelbininku vyskupu V. Brizgiu, Kašiadorių vyskupystės su vyskupu J. Kukta, Panevėžio vyskupystės su vyskupu K. Paltaroku, Telsių vyskupystės ir Klaipėdos prelatūros su vyskupu J. Staugaičiu ir pagelbininku vyskupu V. Borisevičiumi, Vilkaviškio vyskupystės su vyskupu A. Karosu ir pagelbininku vyskupu V. Padolskiu ir kariuomenės vyskupo T. Matulionio. Be to, Lietuvoje gyveno arkivyskupas emeritas P. Karevičius, Rytų apeigų vyskupas P. Bučys ir Dancigo arkivyskupas O'Rourke, kuris atvyko į Lietuvą kaip pabėgėlis, vokiečiams okupavus Dancigą. Tokiu būdu Lietuvoje buvo 13 vyskupų ir vienas vyskupas pabėgėlis.

Karo metu vyskupas P. Bučys gyveno Romoje, vyskupas J. Staugaitis mirė 1943 m., į kurio vietą buvo išvestas vyskupas P. Ramanauskas. Vyskupas J. Kukta mirė 1942 metais. Besitraukia vokiečiai deportavo į Vokietiją arkivyskupą J. Skvirecką ir vyskopus V. Brizgį ir V. Padolskį. Tokiu būdu krašte pasiliko aštuoni vyskupai, kai rusai antrą kartą okupavo Lietuvą. Po to arkivyskupas R. Jalbrzykowski buvo iškeltas į Lenkiją, o arkivyskupas J. Karevičius ir vyskupas Karosas mirė. Arkivyskupas M. Reiny dingo 1947 metais, o vyskupai Borisevičius Ramanauskas ir Matulionis buvo arba nužudyti arba ištremti į Sibirą. 1948 metais buvo nežinomas tik vienas Panevėžio vyskupas K. Paltarokas, — bet apie jo likimą šiuo metu neturima žinių.

Dabartinė Katalikų Bažnyčios padėtis Lietuvoje ypač gerai matosi, sugretinus statistinius Bažnyčios gyvenimo davinius iš 1940 metų su tais daviniais, kaip juos paskelbė 1947 m. balandžio mėn. rusų Tass'o telegramų agentūra ir kaip juos pavaizduoja savo pranešimuose Lietuvos pagrindžio pasipriešinimo veiklos atsakingieji asmenys.

Vyskupų Lietuvoje, kaip jau minėjome, 1940 metais buvo 14, rusų pranešimu 1947 m. — 2, lietuvių pranešimais 1948 m. — 1. Kunigų: 1940 m. — 1646, rusų pranešimu 1947 m. — 1332, lietuvių pranešimu 1948 m. — 400. Vienuolių: 1940 m. — 1586, 1947 ir 1948 metais — nei vieno. Bažnyčių: 1940 m. — 1202, rusų pranešimu 1947 m. — 711 ir lietuvių pranešimu 1948 m. — 600. Katalikų skaičius: 1940 m. 2.776.422, rusų pranešimu 1947 m. "tūkstančiai", lietuvių pranešimu 1948 m. dauguma išlikusių gyvų. Kunigų seminarijų: 1940 m. — 4, rusų pranešimu 1947 m. — 1, lietuvių pranešimu 1948 m. — nei vienos. Klierikų: 1940 m. — 470, rusų pranešimu 1947 m. — 150, lietuvių pranešimu 1948 m. nei vieno. Nužudytų arba ištremtų kunigų: rusų pranešime 1947

m. tylima, lietuvių pranešimu 1948 m. — apie 75%. Katalikiškos spaudos bendras tiražas: 1940 m. — 7.730.200, rusų pranešimu 1947 m. tylima, lietuvių pranešimu 1948 m. — nei vieno.

Žinoma, tiesiog pasiekiančios žinios iš Lietuvos nepraneša kaip plačiai yra vedamas slaptas religinis mokymas, ir taip pat, kiek išeina pagrindžio religinių spausdinių. Už maldaknyges, religines knygas ir kitokio religinio kulto daiktus yra mokamos labai aukštos kainos juodoje biržoje.

Kova prieš bažnyčią vedama dviem būdais: tiesioginiai persekiojant kunigus ir tikinčiuosius ir prievartos pastangomis įkurti tautinę bažnyčią. Visi katalikų kunigai yra periodiškai tardomi. Tiesieji tardymai surišant su fiziniais kankinimais ir grąšinimais. Kai kurie atsimetė nuo Bažnyčios, bet daugumas yra nužudyti arba tremiami į Sibirą. Kai kurie kunigai įsijungė į partizanų eiles. Atitarnavę altaristai yra šaukiami į parapijas, kadangi kiekvienas kunigas turi atitarnauti nuo 3 iki 5 parapijų.

Vienintelę kunigų seminariją buvo palikta vos keliems metams, kol 1947-1948 metų žiemą ir tą pačią uždarė. Seminarijos profesoriai ir klierikai nuolat persekiojami, savo paskaitas atlikdavo bažnyčiose. Normaliai Lietuvoje mirdavo per metus apie 30-40 kunigų, bet tikrai 7-8 nauji klierikai galėjo būti išvesti į kunigus.

Išlikusieji kunigai, kurių priskaitoma apie 400, gali sakyti pamokslus pagal pasirašytus tekstus. Rusų agentai pamokslų klausosi, ir jei pasitaiko koks įtartinas kunigo išsireiškimas, jis šaukiamas į NKVD ir turi duoti tikslų sakytojo pamokslų vertimą.

Kunigai yra nuolat provokuojami, kad galėtų duoti pagrindą arba apkaltinimui, arba pažeminimui.

Pav., NKVD agentai eina "išpažinties", kad galėtų iš kunigų išprovokuoti kokią nors pastabą. Arba kartais kunigas yra šaukiamas prie "mirštančiojo". Šis gi "mirštantysis" yra NKVD agentas vaidinąs partizaną. Kunigas yra apkaltinamas, kad yra susidėjęs su banditais ir t. t.

Pradedant nuo 1947 metų rusai atakuoja Bažnyčią iš kitos pusės, būtent, kaltindami Vatikaną ir Popiežių ir reikalaujanti sukūrimo "tautinės bažnyčios". Prasidėjus šiai naujai akcijai, kunigai buvo šaukiami ir raginami nutraukti ryšius su "fašistų" Vatikanu, o kai atsisakydavo, būdavo apkaltinti, kad šnipinėja Vatikano naudai. Kai kuriose parapijose kunigai buvo areštuoti, ir į jų vietas valdžios parėdymu, buvo pastatyti atsimetėliai, prieš vyskupo valią. Vietiniai komunistai pradėjo uoliai lankyti bažnyčią, bet kai niekas daugiau nėjo, ir šis nuotykis neturėjo pasisekimo.

1949 m. sausio mėn. išėjo naujas parėdymas (Nukelta į 13 puslapį)

NEBEUŽTVENKSI

LIETUVOS ATGIMIMO DAINIUS

Birželio mėn. 28 d. sueina 17 metų, kai didysis mūsų tautos dainius prel. J. MAČIULIS-MAIRONIS atsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Nors jis mirė, bet jo atmintis bus gyva tol, kol bus gyva lietuvių tauta. MAIRONIO sukurti veikalai tapo visos tautos nuosavybe. Kiekviename Lietuvos kaime, kiekvienoj bakūžėj dainuojamos Jo dainos, deklamuojamos eilės. Tėvynėje -- tik širdyje, o laisvėje -- lūpose lietuvis nenustos dainavęs -- Lietuva Brangi, Kur bėga Šešupė, Jau slavai sukilo, Jaunimo giesmė, Vasaros naktys, Nebeužtvenksi ir kt.

Nebeužtvenksi, o ne! Muravjovo kazokai nebeužtvenkė lietuvių Kražių bažnyčioje, o komunizmo ponai ir vergai nebepajėgs užtvenkti lietuvių meilės ir siekio į laisvę — kalėjime ar Sibire. . . O vienok gi kada prisikels LIETUVA. . . tikėjo Maironis, tikėkime ir mes!

Nebeužtvenksi upės bėgimo,
Norint sau eitų ji pamažu;
Nesulaikysi naujo kilimo,
Nors jį pasveikint būtų baisu.

Naujos idejos -- darbas ne vaiko:
Užtvenktos mėto audrų žaibus!
Nesustabdysi bėgančio laiko:
Vaikas tik trukdo amžių darbus.

Vyrai lietuviai, auštančią dieną
Mūsų nors sūnūs visgi išvys!
Griaukime amžiais užverstą sieną,
Norint gailėtus beprotys!

Amžiais pavergta kelias tėvynė;
Jos atgimimą jaučia dvasia.
Ginkim, ką mūsų proseniai gynė!
Žadinkim brolius meile drąsia!

Ginkime kalbą, žemę, jos būdą!
Stokim į darbą, kaip milžinai!
Laimina Dievas sėjamą grūdą,
Laimina vaisių: gema šimtai.

Kas vakarykščio sapno ieškotų,
Tam labai naktį galim užtraukt;
Svetimą rūbą kas dar nešiotų,
Tam nusibostų galo belaukt.

Henrikas VALAVIČIUS

„AMERIKA DIRTYJE“

SĄO PAULYJE -- 25 -- 6 -- 1949

«Mūsų Lietuva», paminėti savo antruosius spaudos darbo metus, rengiamajame tradiciniame baliuje stato Vilkutaičio Keturakio trijų veiksmų komediją «Amerika Dirtyje».

Lietuvių dramaturgijos veteranas senelis Vilkutaitis-Keturakis jau savo amžiaus saulėlydžio metuose, antrą sykį šio karo metu maskoliams užplūstant Lietuvą, turėjo palikti savo gimtąjį kraštą ir tremtinio pėdomis pasiekė Vokietiją, kur vos tik pernai metais rugsėjo mėn. 12d. pasimirė Augsburgėje, kur buvo ir palaidotas.

Lygiai penkiasdešimt metų prieš Lietuvių Rašytojų D. jos garbės nario Vilkutaičio Keturakio mirtį, pirmasis, berods, lietuvių dramaturgijos veikalas «Amerika Dirtyje» pirmą sykį išvydo rampų šviesą 1898 metais Lietuvos pajūryje, Palangoje.

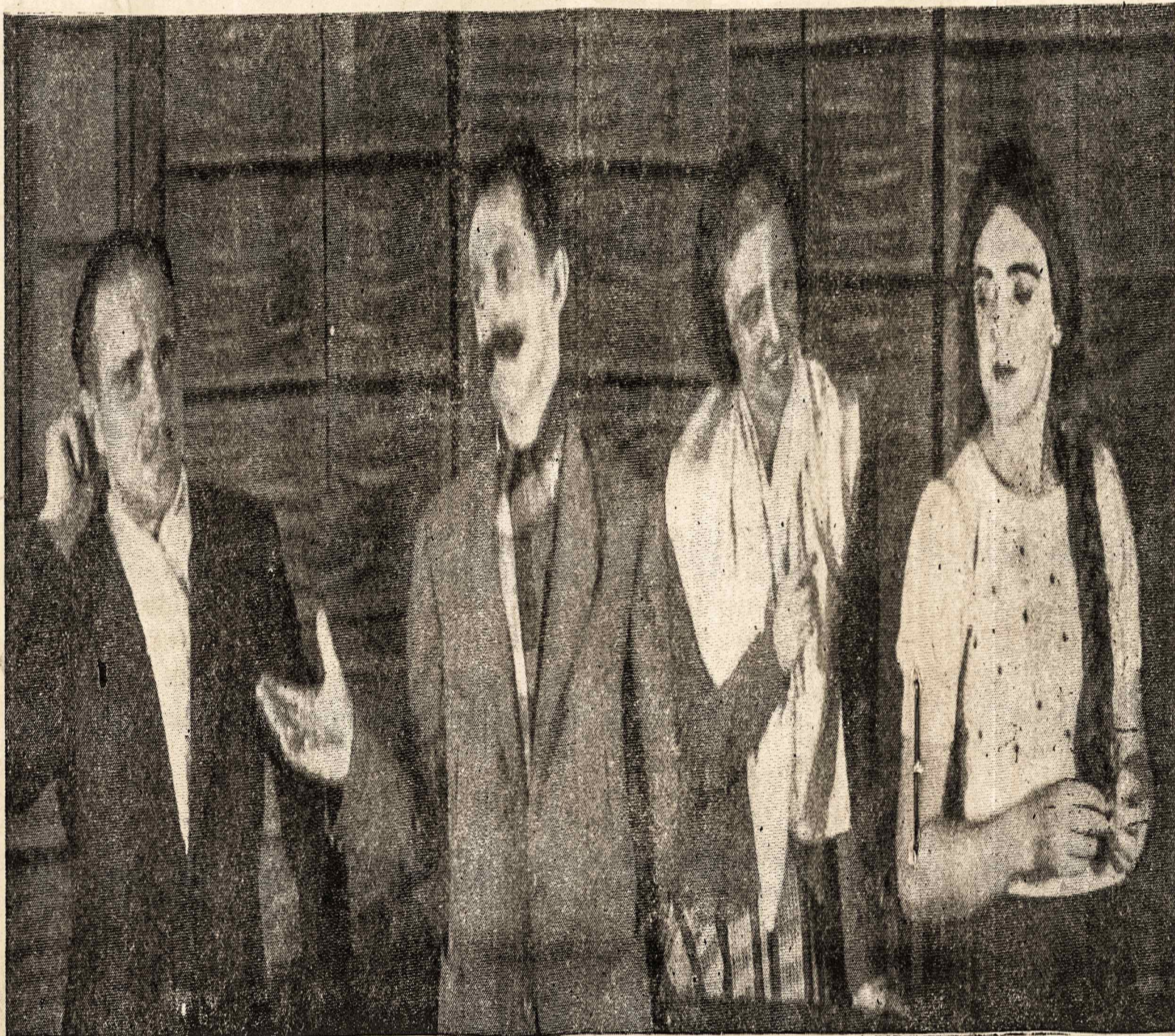
Autorius ją parašė ir išleido dar trimis metais anksčiau, būtent, 1895 m. Pirmasis lietuvių scenos veikalas pasirodė sunkiuoju spaudos draudimo laikotarpiu, knygnešių gadynėje, kai dar neperdaug seniai nušvytus pirmiesiems J. Basanavičiaus «Aušros» spinduliams, V. Kudirkos «Varpas» tebegaudė lietuvių tautos prisikėlimo giesmę.

Su šiąja data ir prasideda lietuviškojo teatro istorija, kuri per penkiasdešimt pastarųjų metų išugdė visą eilę mūsų naujųjų dramaturgų

-- Na, vyrai -- laikas arklių žiūrėti..

-- Nu Juozai! Kada man bus mano penki šimti rublių?..

-- Antana! -- Na, kad merga, -- tai merga!

-- Žiūrėk, Agotė! Kad koki juo'io su tuo savo Vincuku nebūtų!

«MŪSŲ LIETUVOS» SPAUDOS BALIAUS

rengiamo 1949 m. birželio mėn. 25 d., Mokoje, rua Lituania 67 nr.,

PROGRAMA

1. Vilkutaičio-Keturakio trijų veiksmų komedija

AMERIKA DIRTYJE

Vaidina:

1. Bekampis	Bronius Stankevičius
2. Bekampienė	Aldona Balionytė
3. Agota	Stasė Kamantauskaitė
4. Vincas	Aleksandras Boguslauskas
5. Antanas	Petras Brasas
6. Piršlys	Pranas Mikuckis
7. Šinkorius	Mečys Paleckis
8. Faibčikas	Jonas Valavičius
9. Bekampių sūnus	Algirdas Tamaliūnas
10. Rudis	Bronius Martinaitis
11. Petras	Vacys Putvinskis

2. Tautiniai šokiai vadovaujami J. Gaigos

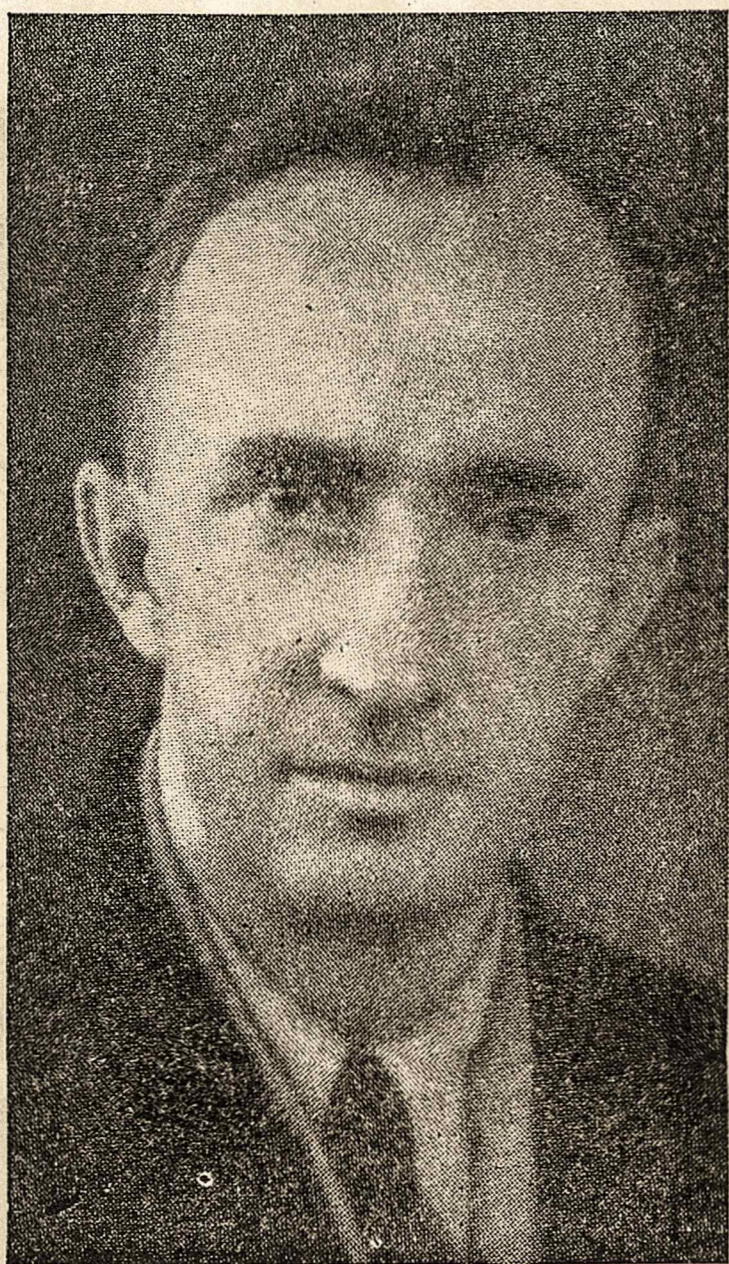
Dekoracijos dailininkų -- V. Stančikaitės-Abraitienės ir A. Kairio

Sufleris	A. Vosylius
Scenarijus	S. Maželis
Režisorius	A. Žibas

3. Š o k i a i

Pradžia -- 20 (8) val., o pabaiga -- 4 val. ryto

Foto montažas A. Žibo

A. Žibas — šio veikalo režisorius

ir teatro aktorių, kurie nutiesė kelius Lietuvos dramos teatrui į garbingą vietą tarpe kitų tautų ir sužadino mūsų tautos neginčijamai didelę scenos meno meilę ir pamėgimą tiek tėvynėje, tiek ir visose užsienio kolonijose.

Gal būt, neapsiriksimė tvirtindami, kad «Amerika Pirtyje» ne tik kad yra mūsų scenos pirmasis veikalas, bet kad yra ir veikalas, kuris yra buvęs daugiausia kartų statytas ir įvairiausiose pasaulio vietose, kur tik lietuvių bebūta. Taip prieš pirmąjį karą daugelio mūsų sodžių ir miestelių kluonuose mūsų kaimiečiai gėrėjosi šiąja «Amerikos komedija», kuri žadino daug kam širdyje neslepiamą smalsumą tuoju kraštu, kur anot to Vinco: «Svietas visai kitokis, visi beesą ponai, gražiai apsirėdę, o vyrai mergoms net rankas bučiuoja.»

«Amerika Pirtyje» buvo ypač pamėgę ir visi išeivijos teatrai. Ją vaidino ir tolimos Rusijos ir Sibiro kampuose, kur buvo suklydę didesni skaičiai mūsų pirmojo karo pabėgėlių, taip pat Š. Amerikos skaitlingose lietuvių kolonijose; girdėtis, kad šis veikalas yra buvęs statytas ir čia, Brazilijoje, pirmaisiais mūsų kolonijos kūrimosi metais.

Mūsų išeivis lietuvis, guosdamas savo tėvynės ilgesį, gėrėjosi scenoje atkurtu tikruoju mūsų kaimo vaizdu, «mūsų gaspadorių blogais metais, kai kviečiai neužderėdavo, neišvengiamais reikalais su mūsų miestelių žydėliais, kurie duodavo bargan, bet amžinai spausdavo už skolas, bet vis taip, kad ant galo Faibčikas pasilikdavo Bekampio prieteliumi.» Mūsų kaimo siuvėjas Vincas, kad ir suktas ir apgavikas, bet kartu pasiryžęs ir drąsus ieškoti geresnio gyvenimo ir nuotykių, neišsitelpa siūdamas po kaimus. Jis vis tiek savo pasiekia ir išbėga į Ameriką. Daugelis žiūrovų lyg ir su atlaidumu teisia jo apgavystes, gėrėdamiesi jo veržlumu ir pasiryžimu kovoti dėl geresnio gyvenimo toje stebuklingoje Amerikoje, kur iš tikro daugelis mūsų išeivų

... Į Ameriką! ...

vių dėka šių būdo savybių nepasidavė vargo spaudžiami ir sėkmingai prasiskynė geresnius savo gyvenimo kelius.

«Amerika Pirtyje» nepaseno ir šiandien, kadangi ji taip spalvingai pavaizduoja ryškiasias mūsų senojo kaimo gyvenimo puses, kurias mes ir dabar gerai tebeprisimename. Pastatyti šį veikalą čia, Moocos mokyklos salėje, ėmėsi p. A. Žibas, kuris kartu su savo mėgėjais artistais, padėjo daug triūso ir energijos atkurti tą neužmirštamąjį mūsų kaimo gyvenimo vaizdą. Dailininkai p. V. Stančikaitė-Abraitienė ir p. Kairys dažų ir teptuko pagelba atkūrė mūsų gimtosios seklyčios vidų, parengdami šiam veikalui dekoracijas.

... Nėra namie! — Išvažiavo...

LIETUVIAI VENEZUELOJE

Beveik su kiekvienu emigrantų transportu atvykstančiu Venezuelon atvyksta viena kita lietuvių šeima. Taip po truputį lietuvių būrelis Venezueloje auga ir pastaruoju laiku jų jau čia priskaitoma virš pusantro tūkstančio. Reikia pastebėti, kad anksčiau šiame krašte lietuvių visiškai nebuvo girdėti, atseit, jų visiškai čia negyveno.

Didėjant lietuvių šeimai šiame kraštie, atsirado gyvas reikalas susirūpinti mūsų tautiečių dvasiniv ir kultūrinu gyvenimu. Pats kultūrinis gyvenimas čia yra beveik organizavimosi stadijoje, bet palaipsniui žengiama pirmyn.

Sunku čia buvo ir su religiniu gyvenimu, nes nauja. atvykstantieji nemoka ispanų kalbos, kad galėtų prieiti išpažinties pas vietinius kunigus.

Atjausdami tą sunkią mūsų būklę, kaimyninėje valstybėj-Kolumbijoj gyvenantieji lietuviai, kurių ten gyvena nuo senesnių laikų gražus būrys ir savo tarpe yra gražiai susiorgani-

(Atkelta iš 8 puslapio)

mas, pagal kurį bažnyčios gali veikti tik 7 kilometrus atstumu viena nuo kitos; jei randasi daugiau bažnyčių tokiame atstume, tai gali veikti tik viena, o kitos turi būti paliktos valstybės nuožiūrai. Šis įsakymas mažai paveiks miestelius, bet sudaro neišsprendžiamą būklę miestuose, ypač Kaune ir Vilniuje.

Radio, spauda ir profesiniai agitatoriai visais būdais varo vadinamąją antireliginę propagandą, kur religija yra apšaukiama "pasenusiu prietarų" ir yra apkaltinama "fašistine" Vatikano kospiracija. Žmonės, kurie eina į bažnyčias yra stebiami specialių NKVD agentų. Areštai yra tyčiomis daromi dažnai pačių bažnyčių viduje. Mokiniai yra baidomi nuo bažnyčios, grąsinant išmesti. Mokytojai, kurie viešai rodėsi bažnyčioje, buvo atleisti.

Nežiūrint visų persekiojimų ir grąsinimų, bažnyčios yra pilnos, ypač valsčių parapijose. Miestuose bažnyčias lanko daugiausia moterys ir asmenys, kurie nėra tiesiog surišti su valdžios įstaigomis. Tarnautojai ir šiaip žinomesni žmonės važiuoja į tolimesnes vietas, kad atliktų religines pareigas.

Be to, bažnyčios yra apdėtos labai dideliais mokesčiais. Skundai dėl mokesčių yra paprastai atmetami: "jei negalite apsimokėti valdžios prievolių — uždarykite bažnyčias." Jeigu mokesčiai būdavo sumokami, kai kuriose vietose, rusai pareikalavo sąrašų, kas sudeda pinigų. Kunigams aikinant, kad tokie sąrašai nevedami, kunigai buvo areštuojami ir grąsinami teismu už neatsisikaitymą už viešus pinigus.

Ir nežiūrint visų sunkenybių, Bažnyčia paliko vienintelė vieta daugeliui žmonių, kur galima rasti paguodos ir dvasinės stiprybės iškęsti sunkų okupantų spaudimą, ir pabėgti nuo visose kampuose iškabintų staliniškųjų plakatų ir rusiškųjų garsiakalbių, kurie prievarta nori įspausti žmonėms naują sąmonę.

zavę, turi savo laikraštį, pasirūpine naujai atvykusia emigrantų grupe, atsiuntė Venezuelon kunigą Antaną Sabaliauską, kuris paskirtas lietuvių kapelionu Venezueloje. Nuolatinė kapeliono gyvenamoji vieta yra Caracas-sostinė. Iš ten jis lankosi visuose didesniuose Venezuelos miestuose, kur yra susispietę daugumoj naujai atvykusieji tautiečiai, kaip Valencia, Maracay, Barguisimeto, kur kas mėnesį bus laikomos lietuviškos pamaldos.

Gegužės mėn. 29 d. įvyko pamaldos Barguisimetoj, kur gyvena nemažas lietuvių būrelis. Sutartinai nuskambėjo lietuviškos giesmės vietinėj bažnyčioj. Kunigas Sabaliauskas pasakė pamokslą ispaniškai, nušviesdamas lietuvių ir Lietuvos dabartinę padėtį, nupasakojo, kaip ir kokiū būdu atsirado lietuviai tremtiniai Venezueloje, kodėl jie apleido savo kraštą. Po pamaldų buvo sugiedotas Tautos Himnas.

Tuoju po pamaldų įvyko susirinkimas, kuriame įsteigta Lietuvių Sąjungos Venezueloj Barguisimetos skyriaus valdyba, meno sekcijos komisija, redakcinė komisija.

Kun. Sabaliauskas rūpinasi ne vien tik religiniu, bet ir kultūrinu gyvenimu. Jis padeda čia gyvenantiems lietuviams organizuotis ir dirbti kultūrinį darbą.

Čia jis atlieka mūsų valstybės ateičiai svarbias funkcijas. Gerai mokėdamas vietinę kalbą, sakydamas pamokslus ispaniškai, supažindina vietos gyventojus ir valdžios organų žmones su mūsų tėvynės byla,

Baltijos Žuvėdra

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

«MŪSŲ LIETUVA» GALIMA ĮSIGYTI SĂO PAULO LAIKRAŠČIŲ KIOSKUOSE ŠIOSE VIETOSE:

MIESTE Prie pašto Avenida Săo Joăo PRAÇA DA SĒ Viduryje aikštės kioske SIUVYKLA VILNIUS Av. Duque de Caxias, 237 BOM RETIRO Rua Silva Pinto ir José Paulino kampas.

JOTEIKOS RESTORANE R. dos Italianos, 711 ESTAÇÃO DA LUZ prie įėjimo ESTAÇÃO DA LUZ prie tilto CASAS SĂO JORGE R. Săo Caetano, 526 ir 510 MOÓCA prie autobuso 93 sustojimo vietos VILA ANASTACIO pas platintojus

VILA ZELINA Largo Săo José prie autobuso sust. vietos ir Mocos lietuvių mokykloj pas Bronių Stankevičių, rua Lituania, 67.

RIO DE JANEIRE «Mūsų Lietuva» galima nusipirkti arba užsiprenumeruoti pas A. Gauliă Rua Piratini, 371 — casa 1.

Kodėl kiskės lūpos perplysusios

Estų pasaka

Kartą lankoje ganėsi žirgas. Staiga atsėlino iš miško senas vilkas. Pamatė žirgą ir panoro jį suėsti. Žirgas ėmė prašyti:

— Kaimyne, būk geras, neėsk manęs, neapsimoka, pats juk matai, koks aš liesas, viena oda, kaulai. Tokia mėsa niekam tikusi. Leisk dar dieną kitą pasiganyti.

Vilkas pagalvojo, pagalvojo ir sutiko.

Atbėga kitą dieną į lanką ir klausia:

— Na, kaip sekasi, ar priaugo kiek taukų? Bet žirgas vis kalba:

— Ne, kaimynėli, visai dar liesas, vien tik oda, kaulai. Leisk dar dieną kitą čia pasiganyti. Senis vilkas ir šį kartą sutiko, tačiau įspėjo:

— Gerai, bet tiktai iki ryt dienos, ilgiau laukti nebegaliu, matai, badu stimpu.

Vakare, sugrįžęs namo, žirgas pasipasakojo šeiminkui, kad vilkas nori jį suėsti. Šeiminkas liepė pakaustyti žirgą naujomis, aštriomis pasagomis ir uodegoje sumegzti kilpą. Kitą dieną paleido į lanką, -- telaukie ten vilko.

Jo ilgai laukti nereikėjo. Atbėgo į lanką ir klausia:

— Na, tai kaip, ar priaugo kiek taukų?

— Pri, — trumpai sužvingo žirgas.

— O nuo kurio galo pradėti tavo ėsti? — klausia jį Pilkasis.

-- Nuo uodegos, — atsakė žirgas.

Įsikibo vilkas jam į uodegą, o žirgas kad ims bėgti! Lekia, kiek kojos įkabina. Uodegos kilpa stipriai suveržta, ir vilkas, giliai įleidęs dantis, nė ištraukt jį negali. Žirgas kad ims kojomis spardyti, kad ims kojomis jį mušti, tuoj vilką pribalgė.

Bėga žirgas namo. Prie vartų kiškė tupi. Pamatė, kad vilkas negyvas ir šaukia:

— Na, dabar tai vienu priešu bus mažiau, tas senas kelmas nebepersekiuos manęs.

Ir nudžiūgusi kad ims juoktis! Juokėsi, juokėsi — net jai lūpelės perplyšo.

Taip besijuokdama linksmi nustriuokė į mišką.

O ūkininkas nulupo vilkui kailį ir pasisiūdino šiltą skrandę.

Išvertė T. Š.

MESKIUKAS RUDNOSIUKAS

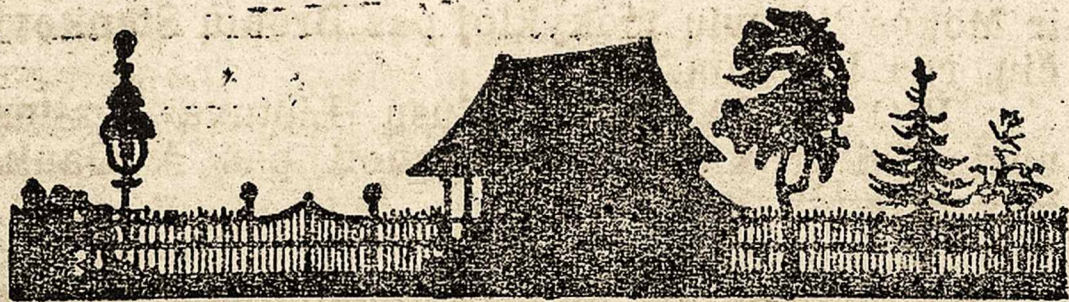
Ten miške, kur eglės ošia,
Po pušim sena sena
Buvo meškinas Rudnosis,
Rudnosienė -- jo žmona.

Ir turėjo jie meškiuką
Rudnosiuką, kaip ir jie,
Buvo jis dar be kelnyčių
Ir bėgiojo tik namie.

Vakare kai tėtis grįžta,
Kai visa šeima namuos,
Sėdi jis šiltam namely,
Klauso pasakų mamos.

Nors už durų švilpia vėjas,
Staugia vilkas už langų,
Rudnosiukui su tėveliais
Šilta, gera ir smagu.

Vytė Nemunėlis

Washingtono Pasitarimų Komunikatas

ALT. -- 1949 m. gegužės 17-21 d.d. Washingtono įvyko svarbūs pasitarimai Lietuvos valstybės laisvinimo ir lietuvių tautos reikalais. Dalyvavo: Lietuvos įgaliotasis ministras JAV p. Žadeikis, pasiuntinybės attaché J. Kajeckas, Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke J. Budrys, Lietuvos Konsulas Čikagoje P. Daudzvardis. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas Monsignoras M. Krupavičius, Lietuvos Vykdamosios Tarybos pirmininkas V. Sidzikauskas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto nariai: L. Šimutis, Dr. P. Grigaitis ir M. Vaidyla.

Konstatuota visų pasitarimo dalyvių vienoda pažiūra į gyvenamąjį politinį momentą ir nustatytos veiklos gairės artimiausiai ateičiai.

Be Ministerio P. Žadeikio su jo baltiškaisiais kolegomis padaryto demaršo Valstybės Departamente ryšium su gegužės 23 d. Paryžiuje susirenkančia keturių Didžiųjų Valstybių užsienių reikalų ministrų konferencija, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto nariai gegužės 19 d. 2 val. pp. atsilankė Valstybės Departamente, kur Valstybės Sekretoriaus Dean Acheson pavedimu juos priėmė jo padėjėjas Ernest Gross, dalyvaujant p. Thomson. ALT Vykdomojo Komiteto nariai įteikė p. Gross memorandumą, pavaizduojantį Amerikos lietuvių nusistatymą ryšium su Paryžiaus Konferencija, kuriame ypač pabrėžė Rytų Prūsų ir Mažosios Lietuvos klausimą.

Gegužės 20 d. 11:30 val. VLIKO ir Vykdamosios Tarybos pirmininkus, Ministerio P. Žadeikio lydumus, priėmė p. Thompson, einantis Valstybės Departamento Europos skyriaus viršininko pareigas, kuriam VLIKO atstovai išdėstė Lietuvos postulatus ryšium su ruošiamą taikos sutartimi su Vokietija. Ta proga buvo padėkota JAV vyriausybei už suteiktą galimybę VLIKO

atstovams atvykti į JAV valstybes ir už parodytą prielankumą jiems atliekant čia savo misiją.

Tiek Ministeriui P. Žadeikiui, tiek ALT Vykdomojo Komiteto nariams, tiek VLIKO atstovams padaryti pareiškimai bei užtikrinimai yra teigiami ir padrąsina lietuviškuosius veiksmus testuoti kovą dėl Lietuvos Valstybės Išlaisvinimo.

Washingtono pasitarimo proga užmegsta glaudesnis ryšys su visų kitų valstybių, atsidūrusių, kaip ir Lietuva, anapus geležinės uždangos, veiksniais.

Ta proga tenka pasidžiaugti tuo teigiamu išpūdziu, kurį saviesiems ir svetimiesiems padarė gyvenančios laisvės suteimas lietuvių tautos susiklausymas bei jos organizacinis vieningumas.

LIETUVOS LAISVINIMO VADAI GRĮŽTA EUROPON

Gegužės mėn. 25 d. iš Amerikos grįžta Europon Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirminiukas prel. M. Krupavičius ir Vykd. Tarybos Pirmininkas V. Sidzikauskas.

Grįžta anksčiau negu buvo numatyta, nes jų Europoj laukia svarbūs reikalai.

Amerikoje būdami aplankė lietuvių kolonijas informuodami apie šiandieninę Lietuvos padėtį, suėję į glaudesnius santykius su organizuota Amerikos lietuvių visuomene. Vašingtone buvo priimti aukštų Amerikos vyriausybės pareigūnų, kuriems buvo išdėstyti Lietuvos reikalai.

Savo misija laisvės kovų vadai yra patenkinti.

LIETUVYBĖS LIKIMAS JAV

Apie lietuvių likimą Š. Amerikoje VLIKO pirm. prel. M. Krupavičius spaudos atstovams yra pareiškęs: «Nutautėjimas, tenka pripažinti, yra matomas net per ryškiai, todėl šis klausimas yra tiek lygiai svarbus Amerikos lietuviams ir mums tremtiniams. Aš manau, kad atsižvelgiant į šio klausimo aktualumą, jį reik-

tų svarstyti šalia Lietuvos laisvinimo darbo.»

Kita proga tas pats prel. M. Krupavičius yra pasakęs, primindamas nutautėjimo pavojų, jog stovėdamas ir kalbėdamas prieš lietuvišką auditoriją Amerikos žemėje, jaučiasi, tartum stovįs lietuvių kapinyne.

Šis pareiškimas rado atbalsio. Spaudoj apie tai plačiai rašoma. Kultūros Institutas yra paskelbęs anketą prašydamas pasisakyti šiuo klausimu visuomenės.

Karas oro bangomis

Rusija norėdama užtyverti kelis Sovietų gyventojams sužinoti teisybę apie tai kas dedasi pasauly, pradėjo negirdėto iki šiol masto trukdymą radijo stočių, transliuojančių rusų kalba žinias, perduodamas iš Vakarų. Sovietai vartoja nacių techniką, tik dar labiau padidintoje formoje, bet savo esme yra visiškai panašūs vartotiems Goebelo metodams karo metu.

Britanija ir JAV iki šiol ir nesiėmė kontrapriemonių tam pataisyti, tikėdamosios, kad S. Sąjunga sustabdys tą nepaprastą bangų karą. Tačiau paaiškėjo, kad juo toliau, tuo tas trukdymas didėja, todėl ir vakarai ėmėsi atitinkamų priemonių tam «karui» atsispirti ir sudaryti sąlygas sovietiniam žmogui išgirsti tiesą iš Vakarų.

Jau prieš kiek laiko Britanijos ir JAV radijo stotys pradėjo kontrapuolimą. Buvo paleistos net 61 radijo stotis, parinkto galingumo (BBC ir «Voice of Amerika»), kurios pradėjo labai dažną transliaciją rusų kalba, ir nuolat kaitaliojo bangas, kad trukdytojais negalėtų greit susigaudyti, tuo būdu tikėdamos, kad nors maža dalis tų stočių galės būti girdima Rusijoje ar jos okupuotuose kraštuose. Klausytojams Rusijoje buvo patarta ieškoti tokių bangų, kurios yra mažiau trukdomos.

Pirmą dieną 25% tų stočių buvo laisvos nuo trukdymo. Iš likusių trečdalis buvo girdimos pradžioje, bet trukdymas prasiždėjo vėliau. Rusija įjungė šiam darbui net 80 galingų radio stočių, kurios siunčia nepaprastai stiprius Morzės signalus tomis pačiomis bangomis ir, žinoma,

transliacija padaro nebeįmanomą klausytis. Dabar tegirdimos tik 7 stotys iš 61.

Maskvos radijas apkaltino Vakarų radijofonus trukdymu ir neleidimu žmonėms klausytis tikrų žinių iš Rusijos radijo stotelių.

NE TIK DĖL POLITIKOS, BET IR BIBLIJOS NESUTARIA DIDIEJI

Rusų atstovo užsispyrimas, propaganda ir pasitarimų tuštumas įgriso Amerikos užsienio politikos šefui Acheson. Kalbėdamas apie rusų projektus Vokietijai atstatyti, pasakė, kad rusų pasiūlymuose daugiau propagandos, negu pas šunį blusų.

Višinskis rado, kad šitoks posakis neatitinka tikrėnybei, pramanytas, iš savo pusės pacitavo šv. Rašto posakį; kad neprivalote ieškoti medžioklei mūsų, nes iš tarpupirščių gali išsprukti kupranugaris. Bevinas spausdamas Višinski, pasakė, jog nežinąs tokio posakio, nebent tai būtų rusiškoj Biblijoj. Višinskis išsikeidęs tikrino, kad yra paimta iš vertimo atatinkančio originalui, išversto rusų šventojo Valdimiro. Prancūzų atstovas Schumanas norėdamas užbaigti nukrypimą nuo politinių temų, pasiūlė klausimą atidėti ir palikti išspręsti vėliau pavaduotojams.

POLICIJA ĮSIVERŽĖ Į ARKIVYSKUPO RŪMUS

Čekoslovakija.

Komunistų taktika visur ta pati. Norėdami pakirsti katalikų įtaką gyvenime, persekiojimus pradeda nuo vadų.

Taip įvyko Vengrijoj, Jugoslavijoj ir kitur. Ta pati istorija kartojasi Čekoslovakijoj.

Šiomis dienomis policija įsiveržė į Pragos arkivyskupo rūmus tikslu kontroliuoti arkivyskupo veikimą. Čekoslovakijos vyriausybė vyskupus apkaltino paskelbimo vieno atsisaukimo priešingo tautiniams interesams. Tuo sumetimu vyriausybė į arkivyskupo rūmus pasiuntusi savo valdininką pasižiūrėti jo darbų. Arkivyskupas iš savo pusės paskelbė protesto laišką prieš įsiveržimą į jo įstaigas. Atsisaukime arkivyskupas prašė, kad vyriausybė savo kaltinimus paremtų faktais. Bendro

pobūdžio kaltinimų neužtenka.

Komunistai deda pastangų sukurti Čekoslovakijoj tautinę bažnyčią. Žmonėms suklaidinti komunistai pradėjo leisti laikraštį «Katalikiškoji Akcija», kai visa katalikiškosios akcijos spauda yra uždaryta.

Atėjo laikas, kada velnias nuoduoda angelą.

— Bus teisiomas buvęs Bulgarijos vyriausybės vicepirmininkas ir didelis komunistų veikėjas Traitcho Kostoff. Jis jau yra pašalintas iš partinio gyvenimo ir nežinia kur randasi. Iš visų aplinkybių matyti, jog jis bus sulikviduotas.

PARYŽIAUS DERYBOS MIRTIES TAŠKE

Patikimi šaltiniai praneša, kad svarbiausia priežastis dėl kurios keturių didžiųjų derybos neina pirmyn, yra rusų atstovo Višinskio atsisakymas duoti vakarų sąjungininkams laisvą susisiekimą iš savo zonų su Berlynu.

JUGOSLAVIJA PASITRAUKIA IŠ RYTŲ BLOKO

Anglijos ambasadorius Jugoslavijoj pranešė, kad yra paruošta prekybos sutartis penkeriems metams tarp Anglijos ir Tito vyriausybės. Minimas pranešimas duotas sąryšyje su kaimyninių komunistinių valstybių pastangomis paskelbti Jugoslavijai ekonominę blokadą, nieko iš jos neperkant ir neparduodant. Jugoslavijos vyriausybė oficialiame savo pranešime kaltina Vengriją nepildant prekybinės sutarties.

Paskutiniams pranešimais Rusija ruošiasi su Jugoslavija nutraukti prekybinius ir diplomatinis santykius.

Tą skilimą geležinėje uždangoje stengiasi panaudoti vakarų demokratai.

Argentinos ir Uraguajaus santykiai blogėja

Prezidento Perono partija, kuri parlamente turi daugumą, pašalino iš parlamento opozicijos atstovą Augstin Rodrigues Araya, kuris kaip politinis pabėgėlis, buvo priimtas Uraguaju-

je.

Toki Uraguajaus vyriausybės žygį Argentinos parlamentas pamerkė. Gi Uraguajaus parlamente buvo puolama Argentina dėl nekaimyniško elgesio.

Uraguajaus konsulate, Buenos Aires, sprogo bomba. Aukų nėra.

Brangsta pragyvenimas

«A Gazeta» birželio 17 d. rašo, kad pragyvenimas S. Paulyje per pastaruosius tris ar keturis mėnesius pabrango 18%.

Kaltina valdžios pareigūnus, ypač išrinktus tautos parlamentan, senatan, kurie atidėdami į šalį visuomenės gyvenamojo momento sunkumus, paskendo grynai partijinėje politikoje, užmiršdami plačiųjų masių reikalus.

Subankrutavo Preston TUCKER

Preston Tucker, Čikagoje, išsiniuomavo prieš porą metų Dodge automobilių fabriką ir surinkęs 28 milijonus dolerių, pradėjo statyti labai modernišką tipo automobilius. Tokių automobilių jis iki šiol pastatė iš viso vos 37. (Vienas jų, tokis raudonas, su trimis akimis kaktoj, S. Paulyje dabar leidžiamas loterijon).

Surinko virš 17 milijonų dolerių parduodamas akcijas, paėmė apie 3 milijonus dolerių iš būsimųjų agentų-pardavėjų, o kitus 8 milijonus dolerių gavo parduodamas monopolines teises (exclusividades).

Pinigai išleisti riebioms algoms, stambioms išlaidų ataskaitoms, nebūtiems bandymams, milžiniškai reklamai ir t. t.

Čikagos teismas praeitą savaitę nuteisė Preston Tuckerį ir jo septynius bendrininkus kaltais apgavyste.

(Neloškite to raudonojo luksusinio automobilio — juo netoli važiuosite. . .).

ČEKOSLOVAKIJOJ PANAIKINTA TIKĖJIMO LAISVĖ

Komunistinės valdžios tarnautojai jėga užėmė arkivyskupijų ir vyskupijų kúrijas, ir vyskupų vardu administruoja vyskupijas, pasirašydamami įvairius dokumentus. Vyskupijoms yra paskirti specialūs valdžios komisarai. Vatikano pranešimu valdžia jau uždarė 20 vienuolynų. Daug vienuolių, kunigų ir katalikų pasauliečių yra suimta.

Praėjusį sekmadienį, birželio 19 d., Pragos arkivyskupui, Devintinių šventės proga, prie katedros, komunistai sutrukdė sakyti pamokslą. Valdžia arkivyskupą kaltina, kad jis tarnauja svetimų valstybių interesams, kitąp tariant, užsiimęs špionazhu ir kurstas žmones prieš dabartinę santvarką.

Šventas Tėvas ekskomunikavo, atskyrė nuo Bažnyčios, visus, kurie priklauso prie komunistų suorganizuotos Čekoslovakijoje «Katalikų Akcijos».

— Čekoslovakijos Episkopatas, jei valdžia norėtų pradėti derybas, reikalauja:

1. Pripažinti, ne žodžiais, bet darbais krikščionybės idėjas viešame gyvenime ir auklėjime
2. Pripažinti popiežiaus autoritetą, kaip vyriausiojo Bažnyčios vado, kaip tai nurodo Bažnyčios teisių kodeksas.
3. Atšaukti visus potvarkius varžančius katalikų laisvę ir sustabdyti «Katalikiško Biuletinio» leidimą. Atšaukti visus dekretus varžančius susirinkimų ir kulto laisvę, bei atšaukti valdžios intervenciją vyskupijų ir parapijų administratavime.

Nepaprastos drąsos ir energijos rodo katalikų teisių gynime Pragos arkivyskupas Beran.

BAIGĖSI PARYŽIAUS KONFERENCIJA

Birželio mėn. 20 d. baigėsi Paryžiuje keturių didžiųjų, mėnesį laiko trukusi, konferencija iš paskelbto komunikato matyti, kad konferencijoje nebuvo išspręsti nei Vokietijos suvienijimo, nei Berlyno, nei Austrijos klausimai. Jog konferencija nepavyko, pripažino ir Amerikos prezidentas Trumanas.

Lietuviai BRAZILIJOJE

Masino lietuvių tremimo paminėjimas

Įvyko birželio mėn. 19 d., «Vyties» S-gos iniciatyva, V. Zelinoje.

Liūdnos sukakties proga, už 1941 m. birželio mėn. 14-21 dienomis Sibiran ištremtus, Laisvės Kovose žuvusius ir kalinamus lietuvius, 11 val. V. Zelinos lietuvių bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos, kurių metu momentui pritaikintą pamokslą pasakė kun. K. Miliauskas.

15 val. mokyklos patalpose, dalyvaujant gausiai lietuviškai visuomenei, minėjimo programą pradėjo «Vyties» pirmininkas V. Grabauskas pakviesdamas garbės prezidiuman Lietuvos konsulą p. Al. Polišaitį, kunigą kleboną P. Ragažinską, Liet. S-gos pirm-ka A. Bagdoną, St. Remenčių.

Šia proga žodį tarė konsulas Al. Polišaitis, kun. P. Ragažinkas, apie didžiąją Lietuvos tragediją paskaitą skaitė inž. A. Bačelis.

Meninėje dalyje dalyvavo poetai Mg. Vinšnaitienė ir Kl. Jūra. Deklamavo eilėraščius Iz. Šermukšnytė, St. Butrimas, V. Skripka.

Panašiams minėjimams ar šventėms rengėjai privalėtų paieškoti didesnių salių.

IŠEIVIŲ DIENOS MINĖJIMAS

Birželio mėn. 22 d. įvykusiame organizacijų pasitarime, dalyvaujant Lietuvos konsului p. Al. Polišaičiui, «Mūsų Lietuvos» atstovui H. Valavičiui, nutarta Išeivių Dieną švęsti liepos 17 d., mūsų garbingų lakūnų Dariaus ir Girėno tragiškos mirties dieną.

Minėjimui vieta yra numatyta Mokoje, mokyklos patalpose, rua Lituania 67.

Sekančiame «Mūsų Lietuvos» numeryje bus pranešta smulkesnė minėjimo programa.

Lietuvi, Išeivių Diena, tavo diena. Todėl jau iš anksto ruoškis dalyvauti Išeivių Dienoje liepos mėn. 17 d.

Trumpai

— S. Paulyje besilankęs iš Rio de Janeiro inžinierius Mošinskis, aplankė «Mūsų Lietuvos» redakciją. Ta proga užsiprenumeravo «Mūsų Lietuvą» nuo pat pirmo numerio.

Inž. Mošinskis būdamas didelis spaudos remėjas užsisakė per kun. P. Ragažinską Vokietijoje išėinančius laikraščius bei žurnalus: «Žiburius», «Aidus», «Tėvynės Sargą» ir iš Amerikos «Naująją Aušrą».

Norintieji gauti užsieny išėinančią lietuvišką spaudą, prašomi kreiptis į kun. P. Ragažinską.

PRANEŠAMA,

kad sekmadieniais Vila Zelinoje prie bažnyčios yra pardavinėjamos lietuviškos knygos, naujaisi leidiniai gauti iš užsienio.

-- Šiomis dienomis iš Montevideo į S. Paulo grįžta misijonierius kun. J. Kidykas S. J., kuris dar S. Paulo priemiesčiuose, Casa Verde ir Pargue das Naços gyvenantiems lietuviams ves rekolekcijas. Amerikon grįš liepos mėnesio pabaigoje.

— Birželio mėn. Vila Beloje mirė Petras Trimantas, 61 metų amžiaus.

Birželio mėn. 22 d. Quinta das Paineiras mirė skilvio liga Feliksas Paleckis, 46 metų amžiaus, kilęs iš Kapčiamiesčio.

— Šį šeštadienį V. Zelinos bažnyčioje bus jungtuvės Albino Markevičiaus su Gene Lingyte, Jono Visockio su Ana Rudoi

PAŠTO DĖŽUTĖ

Alb. Sinkevičiui, V. Srupšai, J. Demikiui, Daratai Našlaitienei, Ant. Sukeliui, Vladiui Tiškui, Ant. Lazdauskui.

I E Š K O

Povilas Dobreaga, s. Prano,
i e š k o

brolio Jono Dobreagos gimusio
1900 m. Utenos ap., Užpalių val.
Nasvaičių km.

Brazilijon atvyko 1927 m.,
smulkesnio adreso nežino.

Žinantieji ieškomo gyvenamąją
vietą ar jo likimą maloniai pra-
šomi pranešti «Mūsų Lietuvos»
redakcijai

P A I E Š K O J I M A S

Andriulienė Ieva, gyv. V. Ze-
lina, Av. Zelina 150 nr.,

i e š k o

brolio Antano sūnaus — RAČ-
KAUSKO Vaclovo, apie 40 m
amž., gyv. Buenos Aires, Ar-
gentinoje. Smulkesnis adresas
nežinomas.

Paieškomas arba turintieji
apie V. Račkauską kokių nors
žinių, - maloniai prašomi atsi-
liepti sek. adresu:

«Mūsų Lietuva», S. Paulo,
Caixa Postal 371.

Portugalų kalbos kursai

Naujai atvykusių žiniai pra-
nešama, kad V. Zelinos parapri-
jos mokykloje bus naujai atvy-
kusiems iš Europos portugalų
kalbos kursai nemokamai. Su-
interesuotus pamokomis prašo-
ma kreiptis į kun. P. Ragažins-
ką, kuris suteiks reikalingas
informacijas.

P A I E Š K O M I

Kazys Kaulinis, gyv. S. Pau-
lyje,

i e š k o brolio

Jono Kaulinio, gyv. Argentinoj,
B. Aires, S. Martin, kilusio iš
Utenos ap., Vyžuonų v., Biliū-
nų km.

Atsiliepti «Mūsų Lietuvos» re-
dakcijai.

Paieškomas Ruškys Juozas,
buvęs redaktorius, gyvenęs S.
Paulyje. I e š k o jo duktė
Ruškytė, medicinos studentė, iš
Vokietijos.

Atsiliepti «Mūsų Lietuvos» re-
dakcijai.

Laiskai iš pavergtos Tėvynės

Kanados lietuvių savaitraštis «Nepriklausoma Lietuva» 20 nr.
talpina keletą būdingesnių laiškų iš pavergtos Tėvynės. Neku-
riuos laiškus skelbiame «M. L.» skaitytojams. Red.

« Gyvename tame pačiame na-
me, kuriame ir pirmiau gyvenome,
tikslai nežinome, kaip bus
toliau. Gali būti teks išvažiuoti
ten, kur išvažiavo tavo krikšto
motina, nes praeitą pavasarį iš
mūsų labai daug ten išvažiavo.

Brangi dukrele, Tu rašai, kad
uždirbsi pinigų, tai atvažiuosi
pas mus. Tai aš prašau pas
mus nevažiuoti, bet mus pasi-
imkite pas save.»

Pastaba: krikšto motina 1941
metais išvežta į Sibirą.

Antrame laiške rašoma:

«L. . . 1949.III.31

Mielas Brolau!

Nors neseniai Tau rašiau laišką,
bet pakitus pavasariškai nuotaikai
sugalvojau vėl Tave aplankyti su
šiuo laišku. Jau beveik sulaukėm
pavasario, antra savaitė, kai dienomis
šildo saulutė ir visai baigia tirpdyt
sniegą, naktimis gerokai pašala,
sutraukia visą drėgmę, tai ir purvo
nėra. Mes gyvename po senovei,
nieko gero mano šeimoje nėra,
jau ruošiamės daržininkystei,
auginam pamidorus, svogūnus,
gėles ir kitus augalų daigus. Pas
mus šiemet pavasariop labai išsivystė
kollektivizacija: valstiečiai masiškai
prašosi priimami į kolektyvą.

«Mūsų Lietuvos» Red. Kolegijos
narij

JONA ANTANAITI

Vardinių proga nuoširdžiai sveikiname.

«Mūsų Lietuvos» Redakcinė
Kolegija

vus ir dauguma pradės jau pavasario
sėją bendromis jėgomis.

Ažuoliškiai ir Ignotai, persikėlė
pas Gembickius, čia organizuojami
kolektyviniai ūkiai.

Taip, brolau, išsisklaidėm po
visą pasaulį ir vienas su kitu nei
susitikti negalime, laukiu su
nekantrumu, kada Tu galėsi sugrįžti
į Tėviškę ir galėsim susitikti,
bei broliškai pasikalbėti; apie
tiek daug laiko pragyventus mūsų
metus išskyrus. Rašyk, kas gero
pas Jus, perduok linkėjimus
Tumėnam, Jonui, Emilei, tik nuo
mano šeimos, na, žinoma, ir nuo
manęs. Nuoširdžius linkėjimus
siunčiame: aš, Ona, ir Vidmantas,
Tavo šeimynė!

Sudie Vaciau!

Brolis Iz. K

Paaškinimai:

1. Ažuoliškiai — mano tėvai
2. Pas Gembickius — 1940 m. išvežti į Sibirą.
3. Ignotai — dėdės.

Vacius.

DIDVYRIŠKUMAS

Vokietijoje, prancūzų zonoje,
Mozelės paupiu skubėjo traukinys
su 700 keleivių. Staiga pasigirdo
sprogimas garvežio mašinos
kabinoje. Sprogo anglių dulkės
ir liepsnų siena nubloškė
Augustą Vochtel ir jo kuriką
ant laiptelių. Traukinys riedėjo
pilnu greičiu vieno pavojingo
vingio link. Vochtelis per
liepsnas siekė stabdžio ir
šliaužė per liepsnas veidu
glaudamasis prie šaltos sienos
skardos. Jo rūbai užsidegė,
bet jis pasiekė stabdį ir
traukinį sustabdė pačiu laiku.

Dê a seu filho

**A MELHOR ARMA
PARA VENCER!**

A todos os pais providentes, a **PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO** oferece, este ano, a oportunidade de um triunfo certo, para seus filhos, quando tiverem de enfrentar, no futuro, as árduas batalhas da luta pela vida.

Dê a seu filho a melhor arma para vencer: um título da **PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO**

MENSALIDADE Cr. \$ 20,00 - 8 SORTEIOS CADA MÊS
Companhia Genuinamente Nacional para Favorecer a Economia

PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO

Mokyklų valymas Lietuvoje Išbara ir pašalina

Spaudoje skaitome pranešimus, kad Lietuvoje yra vedamas "valymas" švietimo departamente.

Maskva prisiuntus Lietuvon kažkokį Svetlovą, kuris tam "valymui" ir vadovauja.

Jis šaukia profesorius ir juos bara dėl neveiklumo, dėl tylėjimo ir, žinoma, svarbiausia dėl "fašistinio" nusistatymo ir dėl išleidimo "netinkamų" (netinkamų komunistinei propagandai) mokslinių knygų.

Pikta išbarti profesoriai. Šivickis, Dagys, Brundza, Purvinas, Mastauskas, Ruokis, Aleksa, Gutmanas ir daug kitų.

Profesorius Kairiukštis visai pašalintas iš Kauno universiteto, nes jis skelbęs "rasinę" fašistinę teoriją.

Žlugžda ne be "ministras"

Kas įdomiausia, kad iš švietimo komisaro vietos pašalintas Juozas Žlugžda, kuris lig šiol buvo laikomas ištikimiausiu Stalino bernu. Jo vieton paskirtas

naujas "švietimo ministeris" Nlunka.

Iš Maskvos atsiųstas "paslas" lietuviams profesoriams pagrūmojo: jei jie savo darbais neįrodys esą pasidarę kitiški, jei nenustos svyravę ir tylėję, su jais bus blogai — jie atsidurs už aukštojo mokslo įstaičių sienų.

D.

SĄLYGOS ŽEMEI ĮSIGYTI

Nekurie «Mūsų Lietuvos» skaitytojai teiraujasi, kokiomis sąlygomis būtų galima įsigyti žemės sklypus ūkininkavimui.

Tuo tikslu mūsų bendradarbis p. P. Vonžodas kreipėsi į Imigracijos ir Kolonizacijos Departamento Direktorių S. Paulyje Dr. Francisco Teiselra Leite, kuris suteikė tokias informacijas:

S. Paulo valstijoje yra paruoštas naujas žemės ūkio ir kolonizacijos projektas, kuris jau įteiktas vyriausybei patvirtinti ir ateinančiais metais jau bus vykdomas.

Numatyta, kad naujakuriai bus įkurdinami valdiškuose že-

mės plotuose, S. Paulo ir Paranós valstijų parubežyje, Ribeira miesto ir apylinkėse prie Rio da Ribeira upės.

Ten klimatas yra daug artimesnis europiečiams.

Susisiekimas, su numatyta kolonizacijai vietoje, galima sakyti neblogas: artimiausia geležinkelio stotis Sete Borrás ir Itararé, o su kitais artimiausiais miesteliais yra autobusų linijos.

Naujakuriams numatyta vispusiška valdžios parama.

Žemė bus duodama ilgamečian išsimokėjimui ir nuosavybės teisėmis.

Toliau p. D-to Direktorius pastebėjo, kad Imigracijos ir Kolonizacijos Departamentas šiuo metu yra užimtas naujai atvykusių olandų naujakurių įkurdinimu.

Be to, bus stengiamasi išvengti klaidų, kurios buvo padarytos steigiant Barão Antonina koloniją, kur gyvena nemažas skaičius lietuvių ūkininkų.

Galvojantiems kurtis žemės ūkyje patartina iš anksto susirūpinti.

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVŲ SAVO PRIETELIAMS"

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Largo do Cambucy, 105
Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510

☆

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés, 719
São Paulo

APLANKYKITE

Naujai įrengtą ir
jaukiai dekoruotą
RESTORANĄ

Chopp PIRATA

Lietuviški valgiai. Malonus patarnavimas. Jauki aplinkuma. Pavyzdinga švara. Kainos prieinamos.

Praça Carlos Gomes, 180 - Tel. 6-2843 - S.Paulo

KOMERCIANTŲ DĖMESIUI!

Didelis pasirinkimas įvairaus tipo folhinių (kalend.)

Arte Grafica

LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

RUA VENDA NOVA, 116 - V. ZELINA

Visą korespondenciją prašome adresuoti

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

Composto e impresso na

ARTE-GRAFICA LITUANIA Ltda.

RUA VENDA NOVA, 116 - SÃO PAULO - VILA ZELINA